

BARANYA VÁRMEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

Mi a teendő súlyos ipari baleset esetén?

HIDAS KÖZSÉG

LAKOSSÁGI TÁJÉKOZTATÓ KIADVÁNYA

A KIADVÁNY AZ ÖN TÁJÉKOZTATÁSÁT SZOLGÁLJA:

- a környezetében működő veszélyes ipari üzemekről,
- a veszélyes tevékenységekről és a lehetséges súlyos balesetekről,
- a bekövetkezett súlyos ipari baleset elleni védekezés szabályairól.

Készítette:

A Baranya Vármegyei Kormányhivatal
a Baranya Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Pécsi
Katasztrófavédelmi Kirendeltségének és Hidas Község Polgármesteri
Hivatalának közreműködésével

**TÁJÉKOZTATÓ
A SÚLYOS IPARI BALESETEK ELLENI
VÉDEKEZÉSRŐL
A megelőzés és a védekezés közös érdekünk!**

A VESZÉLYEK!

A gazdaságban jelen lévő veszélyes anyagok tárolása, feldolgozása, felhasználása magában hordja a súlyos ipari balesetek kialakulásának kockázatát. Szerencsére ilyen súlyos balesetek ritkán fordulnak elő.

MEGELŐZÉS + TÁJÉKOZTATÁS = BIZTONSÁG

Az Európai Unió normákat (Seveso III. Irányelv) rögzítő veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos ipari balesetek elleni védekezésről szóló katasztrófavédelmi törvény a súlyos ipari balesetek megelőzését és a balesetek káros következményeinek csökkentését célzó intézkedéseket vezetett be hazánkban. A törvény a KATASZTRÓFAVÉDELEM feladatává tette a súlyos ipari balesetek elleni védekezéshez kapcsolódó állami feladatok irányítását és azok ellátásának biztosítását.

A katasztrófavédelmi törvény az ipari üzemek vezetői köteletségévé teszi az üzemben jelenlévő veszélyes anyagokkal kapcsolatos kockázatok felmérését, a reálisan feltételezhető súlyos ipari balesetek bekövetkeztekor jelentkező hatások meghatározását, a lakosság és a környezet védelmének érdekében a szükséges üzemi megelőző intézkedések megtételét.

Ezen információt a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemek **BIZTONSÁGI JELENTÉSEI** tartalmazzák. A veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemek biztonsági jelentései **NYILVÁNOSAK**, a helyi polgármesteri hivatalban mindenki számára hozzáférhető.

FONTOS KÖVETELMÉNY, hogy az üzemeltető köteles minden tőle elvárhatót megtenni a súlyos ipari balesetek megelőzésére, és a kialakult balesetek üzemeken belüli hatásainak mérséklésére.

Közös érdekünk, hogy Ön megismerje a környezetében jelenlévő veszélyforrásokat, a mentőerőkkel együtt tudjon működni saját és környezete biztonsága érdekében. Ezért a katasztrófavédelmi törvény az felső küszöbértékű veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemek elhelyezkedése szerinti település polgármestere részére feladatul írta elő jelen **LAKOSSÁGI TÁJÉKOZTATÓ KIADVÁNY** kiadását.

MIT KELL TENNI, HA SÚLYOS IPARI BALESET TÖRTÉNIK?

ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK!

Veszélyes anyagokkal kapcsolatos baleset esetén **SZIRÉNA** hangja és élőszavas lakosság riasztó — **HANGOS BEMONDÓ** — riasztja a lakosságot.

RIASZTÁS – 120 másodperces folyamatos emelkedő és mélyülő szirénahang

 	Jelentése: VESZÉLY! 120 másodpercig tartó, váltakozó hangmagasságú, folyamatos szirénahang jelzi a közvetlen veszélyt. Ekkor el kell hagyni az utcákat, a közterületeket és menedéket kell keresni.
---	---

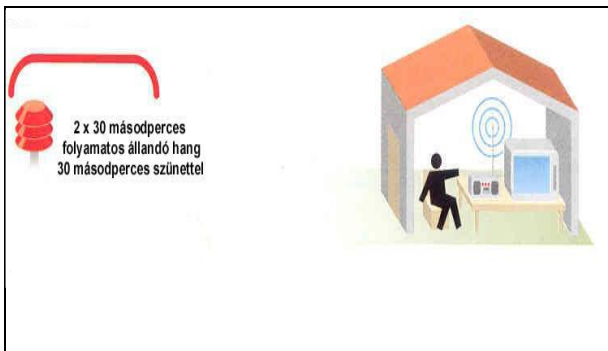
Amikor a jelzést meghallja:

- munkahelyén vezetője intézkedései alapján cselekedjen,
- ha az utcán közlekedik, a lehető legrövidebb úton menjen haza (ha csak a hatóságtól erre vonatkozóan hangosbemondón keresztül, vagy más módon ellentétes utasítást nem kap)

Ha otthonában tartózkodik a következők szerint cselekedjen!

	A baleset bekövetkeztéről szirénajel vagy hangosbemondó tájékoztatja.		Menjen a legmagasabban fekvő, a veszélytől ellentétes oldalon lévő helyiségbe!
	Keressen védelmet otthonában vagy más megfelelő helyen!		Kapcsolja be a rádiót és a televíziót, hallgassa a hangosbemondókon elhangzott közleményeket!
	Csukja be az ajtókat és az ablakokat!		Ne dohányozzon, kapcsolja ki a gáztűzhelyt és a nyílt lánggal üzemelő készülékeket!
	Kapcsolja ki a szellőző és klímarendszert!		Szellőztessen miután a szirénajel vagy élőszó a helyzetet veszélytelennek nyilvánította!

VESZÉLY ELMÚLT – 2 x 30 másodperces folyamatos, állandó hangmagasságú szirénahang, közte 30 másodperces szünettel.

 2 x 30 másodperces folyamatos állandó hang 30 másodperces szünettel	Jelentése: A VESZÉLY ELMÚLT! 2 x 30 másodpercig tartó, egyenletes hangmagasságú szirénahang, a jelzések közötti 30 másodperces szünettel, amely jelzi a veszély elmúltát.
--	--

A fenti sziréna jelek nem tájékoztatnak a veszély típusáról, a szükséges ellenintézkedésekről, a védekezésre vonatkozó részletes információkról, ezért kiegészítő utasításokat **HANGOS BEMONDÓKON** keresztül kaphat.

További felvilágosítás az Internetről, a Baranya Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság honlapjáról: <https://baranya.katasztrofavedelem.hu/> vagy a Baranya Vármegyei Kormányhivatal honlapjáról <https://kormanyhivatalok.hu/kormanyhivatalok/baranya> szerezhető be.

**TÁJÉKOZTATÓ
A TELEPÜLÉST VESZÉLYEZTETŐ FELSŐ KÜSZÖBÉRTÉKŰ
VESZÉLYES ANYAGOKKAL FOGLALKOZÓ ÜZEMEKRŐL ÉS A
LEHETSÉGES SÚLYOS IPARI BALESETEKRŐL**

A VESZÉLYES ANYAGOKKAL FOGLALKOZÓ ÜZEMEK ADATAI

Üzem neve:

**IKR Agrár Kereskedelmi és Szolgáltató
Korlátolt Felelősségű Társaság**

A telephelyek címei:

7696 Hidas, 1204 és 1211 hrsz.

Tájékoztatásért felelős személy:

**Kozma Nóra
telep és logisztikai vezető
+36 (30) 576-3645**

Az üzem telephelyei a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről szóló 219/2011. (X. 20.) Korm. rendelet szerint: **felső küszöbértékű veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemek.**

A VESZÉLYES TEVÉKENYSÉGEK ÉS JELENLÉVŐ VESZÉLYES ANYAGOK

Az IKR Agrár Kft. veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemeinek jellegzetességei és tevékenységei:

Az IKR Agrár Kft. **mezőgazdasági vegyi termékek, műtrágya és nitrogénvegyületek, illetve máshova nem sorolt egyéb vegyi termékek** raktározásával, tárolásával és kiszerezésével foglalkozik. A cég mindezeken felül szilárd és folyékony műtrágyák, valamint talajfertőtlenítő szerek gyártását is végzi. Az IKR Agrár Kft. saját termékeinek gyártásához beszerzett alapanyagok és a legyártott késztermékek raktározása mellett egyéb, saját termékeket is tárol.

Az IKR Agrár Kft. raktárbázisán a veszélyes áruk tárolása kizárólag zárt technológiával történik, illetve kizárólag zárt, UN-minősített, a veszélyes anyagokra engedélyezett szállítási csomagolásban kerül beszállításra és raktározásra.

Mindemellett feladata a telepi **iparbiztonsági, tűzvédelmi, munkavédelmi és környezetvédelmi** szempontok érvényesítése, kapcsolódó rendszerek üzemeltetése.

A TELEPHELYEKEN JELEN LÉVŐ VESZÉLYES ANYAGOK

- toxikus, szilárd, nem éghető anyagok
- toxikus, folyékony, nem éghető anyagok
- toxikus, folyékony, éghető és toxikus égéstermékkel rendelkező anyagok
- nem toxikus, folyékony, éghető és toxikus égéstermékkel rendelkező anyagok
- nem toxikus, szilárd, éghető és toxikus égéstermékkel rendelkező anyagok
- nem toxikus, folyékony, tűzveszélyes anyagok
- vízzel érintkezve toxikus vagy gyúlékony gázokat fejlesztő anyagok
- mérgező gázok
- nem toxikus éghető és toxikus égéstermékkel rendelkező gázok
- nagy víztartalmú készítmények

A BALESET LEHETSÉGES HATÁSAI ÉS AZOK ELHÁRÍTÁSA

A telephelyeken jelen lévő veszélyes anyagok hatásait a nemzetközileg elfogadott úgynevezett CPR-15 és CPR-18 szerinti módszerek alapján modellezték.

Minden súlyos baleset hozzá kapcsolható olyan meghibásodásokhoz, melyek veszélyes anyag kibocsátásához vezetnek és a következő képen osztályozhatók:

- Nagyon mérgező szilárd anyagok csomagolásának sérülése és diszperziója
- Nagyon mérgező folyékony anyagok csomagolásának sérülése, a tócsa evaporációja
- Tűzképződés a raktárbázisban, toxikus égéstermékek diszperziója
- Tűzképződés a raktárbázisban az elégetlen toxikus anyagok gőzeinek diszperziója a levegőben
- Robbanás (porrobbanás)

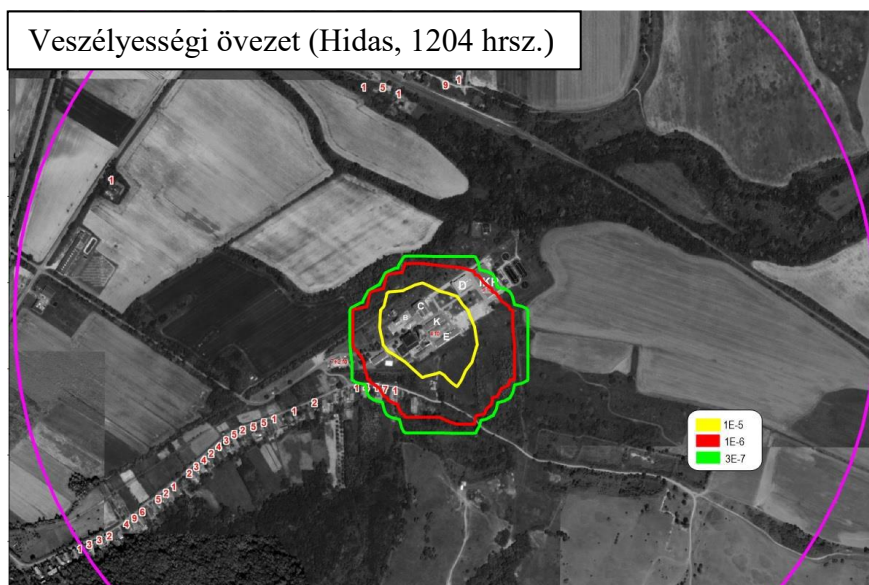
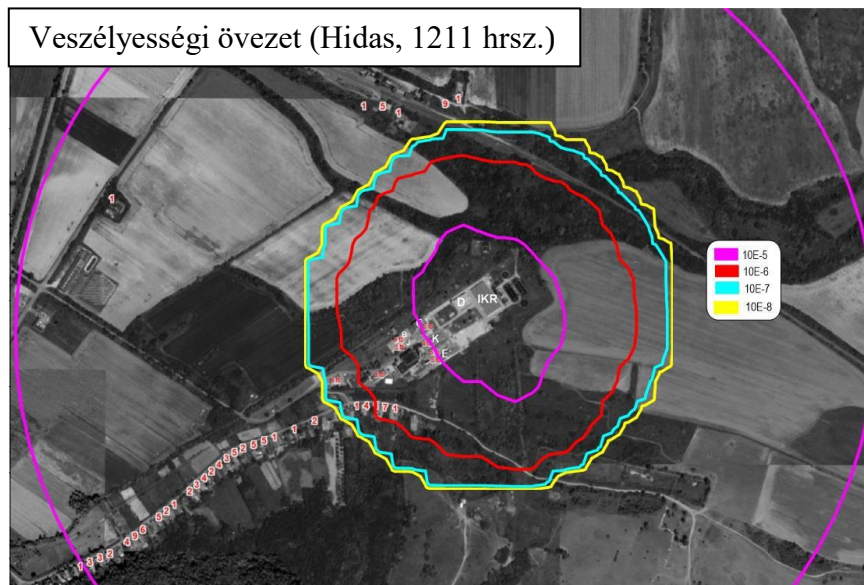
Az üzemek területén túlnyúló káros hatás a **telephelyek területén lévő mezőgazdasági vegyi termék, műtrágya és nitrogénvegyület raktárak tűzéből eredő mérgező füstfelhőből** eredhet. A keletkezett mérgező égéstermékek esetében elsősorban NO₂ (Nitrogén-dioxid), SO₂ (Kén-dioxid), HCl (Hidrogén-klorid) kialakulását kell figyelembe venni.

A terjedési modellek alapján az együttes veszélyeztető hatás külső övezetet érintő sugara a raktáraktól mérve 520 méter. E területen túl esetlegesen a toxikus füst irritáló hatása érzékelhető lehet, de veszélyes koncentrációban már nem lehet jelen. A biztonság fokozása érdekében a hatóság a meghatározott veszélyességi övezetek határain túl **további 500 méteres biztonsági zónát határoz meg**.

Az Egyesült Nemzetek Európai Gazdasági Bizottságának ipari balesetek országhatáron túli hatásairól szóló egyezmény értelmében nem merül fel az országhatáron túli hatásokkal járó veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset lehetősége.

Az veszéllyel érintett településrészekben a veszély elhárítási feladatok idejére, a káros hatások csökkentése miatt lakosságvédelmi intézkedések bevezetése szükséges, melyek:

- a meghatározott biztonsági zónán belül lévő lakosok riasztása, tájékoztatása
- a biztonsági zónán belül élő lakosok felszólítása elzárkózásra
- a kimenekítési zónán belül tartózkodók (lakosok, dolgozók, stb.) kimenekítése
- a veszélykörzet – szükség esetén – történő lezárása, onnan a forgalom elterelése
- majd a veszély elmúltával a lakosok tájékoztatása az elzárkóztatás feloldása

Az üzemek vonatkozásában az elhárításért felelős személyek:

Dr. Drucskó Zoltán ügyvezető

Dr. Márton Lénárd üzletág igazgató

Kozma Nóra telep és logisztikai vezető

Molnár János termelési és üzem vezető

Rommerné Lindmayer Judit veszélyes ipari védelmi ügyintéző

AZ ÜZEMELTETŐ NYILATKOZATA A SÚLYOS BALESETEK MEGELŐZÉSÉRE

Az IKR Agrár Kft. elkötelezi magát, hogy tevékenységét mindig a környezet védelmének szem előtt tartásával végzi. Figyelembe veszi a levegőtisztaság védelmi szempontokat a felszíni és felszín alatti vizek minőségének védelmét.

Az IKR Agrár Kft. tevékenységét a törvény szerint előírt szabályok betartásával végzi. Feltárja a munkavégzés során jelentkező veszélyhelyzeteket, kockázatokat. Ezek kiküszöbölését, csökkentését az egyéni védőeszközökkel, védelmet nyújtó berendezések működtetésével igyekszik elérni, továbbá a belső védelmi tervben foglalt eszközökkel biztosítja és gondoskodik a dolgozók rendszeres oktatásáról, gyakorlatok tartásáról.

A veszélyek következményeinek elhárítására az IKR Agrár Kft. belső védelmi terveket készített. A védelmi szervezet felkészültségét az IKR Agrár Kft. felső vezetése rendszeresen ellenőrzi.

Ennek érdekében évente gyakorlatokat tart, ahol a tervben megjelölt feladatok végrehajtását a védelmi szervezetek kijelölt részével, valamint háromévente olyan gyakorlatokat, ahol a tervben megjelölt feladatok végrehajtását az egész védelmi szervezettel gyakoroltatják. Súlyos hiányosság vagy rendkívüli esemény bekövetkezése esetén a biztonsági szervezet intézkedéseit érintő rendelkezéseit a Társaság felső vezetése azonnal fogantatosítja.

A belső védelmi terv körébe sorolt dokumentumok felülvizsgálata legalább háromévente vagy soron kívül, továbbá a biztonsági jelentés soros és soron kívüli felülvizsgálata esetén megvalósul. A veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset vagy esemény bekövetkezése esetén a belső védelmi tervben foglalt intézkedéseket a védelmi szervezet azonnal fogantatosítja. A bekövetkezett balesetek, kvázi-balesetek, vészhelyzetek okai minden esetben részletes kivizsgálásra kerülnek, az eseményből fakadó tapasztalatok alapján megelőző intézkedéseket hozunk az ismételt előfordulás, illetve a hasonló okokra visszavezethető más balesetek elkerülése érdekében.

TÁJÉKOZTATÓ A TELEPÜLÉS KÜLSŐ VÉDELMI TERVÉRŐL

A KÜLSŐ VÉDELMI TERV RÖVID ÖSSZEFOGLALÁSA

Önök, a lakosok, védelme érdekében az IKR Agrár Kft. telephelyein bekövetkezett esemény káros hatásainak csökkentésére **Külső Védelmi Terv** készült.

A tervben a hivatásos veszélyelhárítást, mentést irányító és végrehajtó szervezetekkel a most felsorolásra kerülő feladatokat terveztük be, melyre a tervezett állomány felkészítése megtörtént, a végrehajtási feltételei biztosítottak.

- A helyzet tisztázása, veszélyeztetés és veszélykörzet várható nagyságának megállapítása, majd a szükséges értesítések, tájékoztatások végrehajtása. Ezt a telep veszélyelhárításért felelős személyei végzik, javaslatot téve a telephelyen kívül, az Önök biztonsága érdekében foganasítandó intézkedésekre.
- A javaslat alapján azonnali intézkedés történik a hatáskörzetben érintett lakosok riasztására, a tájékoztatásra a bevezetett lakosságvédelmi intézkedésekről. Ezt a feladatot a Község Polgármesteri Hivatala mellet található elektronikus riasztó-tájékoztató eszközzel, a helyszínre érkező hangosbemondóval rendelkező rendőr járőr kocsik és a Hidasi Polgárőrség hajtja végre.
- Ha a bekövetkezett esemény azt indokoltá teszi, akkor a veszélyelhárítási munkálatok idejére, az Önök biztonsága érdekében, a meghatározott területeken élőket elzárkóztatásra hívják fel.
- A belső veszély elhárítást, a káros hatások csökkentésére irányuló feladatok végrehajtását a telep veszélyelhárító szervezete, és a katasztrófavédelem egységei, alegységei hajtják végre.
- Ha a káros hatások csökkentése és mentési feladatok zavartalanságának biztosítása megköveteli a várható veszélykörzet lezárását, akkor a szükséges forgalomeltereléseket a rendőrség állománya hajtja végre.
- Az egészségügyi ellátást igénylő személyek kimenekítését, átadását az egészségügyi intézetbe szállításhoz a tűzoltók hajtják végre, biztosítva a mentendő személyek részére a szükséges hő- és légzésvédő eszközöket.
- A fontos a levegőben lévő toxikus gázkoncentráció mérése, melyet a Katasztrófavédelem Műveleti Labor szakállománya hajt végre. Ezek a műszeres mérések biztosítják a döntéshozóknak, mentésirányítóknak az adatokat a lakosságvédelmi rendszabályok bevezetése, fenntartása, vagy feloldása érdekében.
- A veszély-elhárítási, mentési, és lakosságvédelmi feladatok irányítását a Helyi Védelmi Bizottság Katasztrófavédelmi munkacsoportja végzi, melyben tapasztalt szakemberek segítik a gyors és eredményes beavatkozás megvalósítását.
- Csak a sikeres veszélyelhárítás, kárfelszámolás és az ezt követő kontrollmérések, ellenőrzések után történhet intézkedés a bevezetett lakosságvédelmi rendszabályok feloldására.

A **Külső Védelmi Tervben** szereplő feladatok végrehajtásába bevont szervezetek az alaprendeltetésükből adódóan rendelkeznek a szükséges ismeretekkel, eszközökkel és felszerelésekkel. A bevont szervezetek rendszeresen felkészítő foglalkozásokon, gyakorlatokon és gyakorlatokon vesznek részt! Ez a biztosítéka, hogy a veszélyelhárítás, mentés és kárfelszámolás feladatai szervezeten, összehangoltan és eredményesen kerüljenek végrehajtásra.

A LAKOSSÁGVÉDELEM MÓDSZEREI

Védekezési feladatok:

- A lakosság riasztása, tájékoztatása a kialakult helyzetről.
- A védekezést irányító szervezet megalakítása, működtetése.
- Intézkedés kiadása a lakosság védelmére.

- Kárelhárítási feladatok végzése (területzárás, sérültek mentése)
- Utómunkálatok elvégzése (infrastruktúra helyreállítása, romeltakarítás, stb.)
- Helyreállítás, újjáépítés.

Veszélyhelyzet bekövetkezésekor:

A lakosság riasztása, tájékoztatása elektronikus lakossági riasztó-tájékoztató eszközökön keresztül, a polgármester utasítására történik.

Elektronikus riasztó-tájékoztató eszközök telepítési helyei:

- A veszélyes üzemek területén (bejárat) beszédközlésre alkalmas sziréna rendszerek lettek telepítve, ami megfelelő hang minőségben és a lakossági tájékoztatáshoz szükséges elégséges hangerőn képes közlést sugározni az üzem - következmény elemzésben meghatározott terjedési övezetek határáig környezetében található intézményekben és lakóépületekben, valamint a közforgalmú területeken tartózkodók számára.
- Amennyiben elektromos eszköz a riasztásra nem használható, a településen lévő harang félreverésével, illetve gépjárművekre szerelt hangszóró segítségével fogják a lakosság figyelmét felkelteni.

A riasztást követő magatartási szabályok:

- Aki gépjárművel közlekedik, mielőbb hagyja el a veszélyeztetett területet!
- Az épületek nyílászáróit zárják be, a szellőztető berendezéseket kapcsolják ki!
- Keressenek védelmet az épület szilárd belső helyiségeiben!
- Kerüljék a dőlésveszélyes tárgyak közelségét!
- Figyeljék a polgármester, a katasztrófavédelem és a rendőrség hangszórós közleményeit!
- Szükség esetén az országos és helyi médiák közreműködésével is tájékoztatjuk a kialakult helyzetről a lakosságot!
- A munkahelyen dolgozók illetve intézményekben tartózkodók a vezetők utasításai szerint tevékenykedjenek!
- Lehetőség szerint kísérjék figyelemmel, hogy a szomszédjaik és a közelükben tartózkodók a közleményeket, felhívásokat meghallották-e!

A polgármester az üzemtől kapott tájékoztatás alapján dönt arról, hogy a lakosság védelme érdekében milyen lakosságvédelmi intézkedéseket rendel el.

Sérültek mentése:

A sérültek elsősegélyben részesítését a háziorvos végzi, majd intézkedik a súlyosabb sérültek elhelyezésére, elszállításukat az Országos Mentőszolgálat területileg illetékes mentőállomása(i) végzik.

Elzárkóztatás:

Magatartási szabályok elzárkóztatás elrendelése esetén:

- Az utcán tartózkodók a legrövidebb úton menjenek haza (vagy valamelyik közeli közintézménybe).
- Az otthon tartózkodók a nyílászárókat csukják be, a szellőző részeket ruhával tömjék be. Légkondicionáló, egyéb szellőző berendezéseiket kapcsolják ki.

- Azokat a járókelőket, akiknek nincs hová menniük, átmenetileg fogadják be.
- Amíg arra engedélyt nem kapnak, otthonaikat a saját érdekében ne hagyják el.

Helyreállítás:

A baleset során keletkezett épületkárok bejelentése, nyilvántartásba vétele a polgármesteri hivatalban történik. A lakosság védelme érdekében hozott intézkedésekért a polgármester a felelős. A polgármester irányítja helyi szinten a polgári védelmi feladatok ellátását.

A település védelmét biztosító felelős személyek, szervezetek:

Berg Csaba polgármester
Rosenberger Ramóna jegyző
Baranya Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
Tolna Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
Baranya Vármegyei Rendőr-főkapitányság
Tolna Vármegyei Rendőr-főkapitányság
Országos Mentőszolgálat
BAVKH Tűzvédelmi, Iparbiztonsági és Vízügyi Hatósági Főosztály
BAVKH Komlói Járási Hivatal Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Osztály
BAVKH Népegészségügyi Főosztály
BAVKH Komlói Járási Hivatal Népegészségügyi Osztály
BAVKH Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály
Dél-Dunántúli Vízügyi Igazgatóság
Hidasi Polgárőr Egyesület
Mezőföldi Regionális Vízközmű Kft.
IKR Agrár Kft.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK, ELÉRHETŐSÉGEK

TÁJÉKOZTATÓ SZERVEZETEK

Baranya Vármegyei Kormányhivatal
Tűzvédelmi, Iparbiztonsági és
Vízügyi Hatósági Főosztály

Honlap:
<https://kormanyhivatalok.hu/kormanyhivatalok/baranya/megye/szervezet/tuzvedelmi-iparbiztonsagi-es-vizugyi-hatosagi-foosztaly>
Tel.: 72/896-900

Baranya Vármegyei
Katasztrófavédelmi Igazgatóság:

Honlap:
<https://baranya.katasztrofavedelem.hu/>
Tel.: 72/587-100

A hatóságok éves rendszerességgel ellenőrzik az üzem biztonságos működését, ennek keretében a belső és külső védelmi terv gyakorlat végrehajtását, valamint az üzem biztonsági jelentésekben foglaltak teljesülését. Az üzemekben lefolytatott hatósági ellenőrzések, amelyek utolsó dátuma a Baranya Vármegyei Kormányhivatal honlapján elérhető, súlyos, azonnali intézkedést igénylő hiányosságot egyetlen esetben sem tártak fel. A Baranya Vármegyei Kormányhivatal kérésre részletes, releváns információt biztosít. Érdeklődni a fenti elérhetőségeken lehet.

SEGÉLYHÍVÓSZÁMOK

KÖZPONTI SEGÉLYHÍVÓ: 112

RENDŐRSÉG: 107

TŰZOLTÓSÁG: 105

MENTŐK: 104